

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับทางรอดการท่องเที่ยวไทยในสถานการณ์วิกฤติ COVID-19 กรณีศึกษา : ภูเก็ต
แซนด์บ็อกซ์

Local Government Organization and the Survival of Thai Tourism in Crisis Situation COVID-19 Case Study: Phuket Sandbox

ณัฐธัญชา ไชยประเสริฐ

Natnatcha Chaiprasert

สมชัย นันทาภิรัตน์

Somchai Nantapirat

ธัญญพัทธ์ ภูริพิณินันท์

Thanyaphat Phuripinissant

บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด(มหาชน)

sarinyalaw@gmail.com

Haripunchai Review 21/06/2021

Haripunchai Review 4/09/2021

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งนำเสนอทางรอดการท่องเที่ยวไทยในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 โมเดล “ภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์” จังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงในระดับโลก มีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวมากมายหลายประเภท ทั้งบนเกาะภูเก็ตซึ่งมีจุดขายหลัก คือชายหาดและกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมบันเทิง นันทนาการและกีฬาทางน้ำ และการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับเกาะบริวารโดยรอบและเกาะในจังหวัดใกล้เคียง ภูเก็ตจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ต่างชาติต้องการที่จะเดินทางมามากที่สุด ดังนั้น บทบาทของท้องถิ่นจะมีมาตรการในการรองรับอย่างไรในการตั้งรับกับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้ามาในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการพัฒนาการท่องเที่ยวของท้องถิ่นในสถานการณ์ที่ไม่ปกตินี้ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการอยู่ 5 ด้าน คือ สำรวจค้นหาสถานที่และข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยว ร่วมกันวางแผนพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว จัดให้มีการดูแลรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว และการจัดทำโฆษณาประชาสัมพันธ์และการตลาดการท่องเที่ยว

คำสำคัญ: องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, การท่องเที่ยว, โควิด-19, ภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์

Abstracts

This article focuses on the survival of Thai tourism in the event of the COVID-19 crisis, the “Phuket Sandbox” model, Phuket is a world-renowned maritime tourism hub. There are many types of tourist attractions and tourism activities. Both on the island of Phuket, which has the main selling point Namely beaches and various tourist activities Especially entertainment activities Recreation and water sports and tourism links with surrounding satellite islands and nearby provinces Phuket is the destination that foreigners want to visit the most, so what role will the local have to support measures to take care of tourists entering the area? Local governing bodies are required to develop local tourism in this unusual situation. The local government has to operate in 5 areas: survey, search for places and information about tourism resources. Jointly plan to develop and improve tourist attractions Arrange to maintain safety in the tourist attractions. Tourism management and the preparation of advertising, public relations and tourism marketing

Keywords: Local Government Organization, Tourism, COVID-19, Phuket Sandbox

บทนำ

จากสถานการณ์ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ที่แพร่ระบาดหนักในประเทศจีน และอีกหลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยด้วย ตั้งแต่ต้นปี 2563 จนถึงปัจจุบันยังไม่มีว่าจะคลี่คลายลงมีแต่จะเพิ่มความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จากที่เศรษฐกิจไทยพึ่งพาเศรษฐกิจต่างประเทศค่อนข้างมาก จึงส่งกระทบต่อเศรษฐกิจไทยใน 3 ประเด็นหลักๆ ด้วยกัน ได้แก่ ภาคการท่องเที่ยว : ตัวเลขรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติซึ่งคิดเป็นประมาณ 12% ของ GDP ไทย ซึ่งสถานการณ์โควิดและการล็อกดาวน์ในเดือนเมษายนที่ผ่านมา ทำให้รายได้การท่องเที่ยวติดลบ -100% เทียบกับระยะเดียวกันของปีแล้ว SCB EIC คาดว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศจะหดตัว - 67% โดยธุรกิจท่องเที่ยวจะฟื้นตัวอย่างช้าๆ โดยคาดว่าในเดือนธันวาคม 2563 จะมีนักท่องเที่ยวกลับมาประมาณ 50% ของเดือนธันวาคมปี 2562 ทั้งนี้ การที่ยังไม่มีวัคซีนป้องกัน หรือวิธีการที่ได้ผลทำให้นักท่องเที่ยวยังคงมีความกังวล ประกอบกับเศรษฐกิจโลกถดถอยทำให้รายได้นักท่องเที่ยวก็ลดลง ทำให้ชะลอการเที่ยวต่างประเทศ (SCB ไทยพาณิชย์, 2563)

ในปัจจุบันนี้หลายประเทศต่างก็ได้มีวัคซีนป้องกันรวมถึงประเทศไทยด้วย แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อจำนวนประชากรที่มีอยู่ แต่การฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวของท้องถิ่นน่าจะสอดคล้องกับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจท้องถิ่นในภาพรวมได้ แต่การฟื้นตัวของนักท่องเที่ยวค่อนข้างยืดเยื้อกับปัจจัยหลายอย่าง โดยเฉพาะการเปิดรับนักท่องเที่ยวจากตลาดต่างชาติเข้ามาในประเทศ ภาคการท่องเที่ยวคงจะได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่

มีข่าวการพบผู้ติดเชื้อจำนวนมาก ในขณะที่เดียวกันพื้นที่ที่ไม่พบผู้ติดเชื้อหรือมีจำนวนผู้ติดเชื้อในอัตราที่ต่ำก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน ดังนั้น สิ่งสำคัญในช่วงเวลานี้ของผู้ประกอบการ คือ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์การระบาดของโควิด-19 ในพื้นที่ที่ต้องอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านช่องทางต่างๆ ของผู้ประกอบการ อาทิ เว็บไซต์ หรือช่องทางเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อประกอบการตัดสินใจของลูกค้าที่จะมาใช้บริการหรือมีแผนที่จะเดินทางในช่วงนี้ และป้องกันการเกิดข่าวลืออันจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ขณะเดียวกันผู้ประกอบการยังต้องรักษามาตรฐานความปลอดภัยและสร้างความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยวที่จะมาใช้บริการ (โพสดีบุตย์, 2564) ฉะนั้นแล้ว ในสถานการณ์ปัจจุบันที่ไม่สามารถคาดการณ์อนาคตได้อย่างแม่นยำ เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา จึงเชื่อว่าผู้ประกอบการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำเป็นต้องปรับตัวและหาแนวทางสร้างรายได้ที่แตกต่างจากในอดีต เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวในท้องถิ่นได้แม้โควิด-19 จะยังดำเนินอยู่

การท่องเที่ยวของประเทศไทยในแต่ละพื้นที่ที่เกิดขึ้นทั้งโดยความบังเอิญและตั้งใจ หลายพื้นที่ยังขาดการวางแผนในการบริหารจัดการเชิงชาติทิศทางการพัฒนาส่งผลให้การท่องเที่ยวประสบความล้มเหลว เหล่านี้เป็นบทเรียนสำคัญของการท่องเที่ยวไทย จึงจำเป็นต้องหาแนวทางในการดำเนินการเพื่อพัฒนาในระดับต่างๆ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่ใกล้ชิดประชาชนและมีอำนาจในการบริหารจัดการระดับท้องถิ่นซึ่งถือเป็นรากแก้วที่สำคัญของประเทศ ดังนั้นหากจะพัฒนาการท่องเที่ยวในภาพรวมของประเทศให้ประสบความสำเร็จก็ต้องเริ่มต้นจากจุดเล็กๆ ที่มีอำนาจในการบริหารจัดการตามกฎหมายอย่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทิดชาย ช่วยบำรุง. 2552, 72)

การปกครองท้องถิ่นได้จัดทำแผนพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับพื้นที่ (ชูเกียรติ บุญมี, 2560 : 3) จะช่วยสนองตอบความต้องการและแก้ปัญหาของท้องถิ่นเป็นโรงเรียนประชาธิปไตยในระดับรากแก้วที่ช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเมืองให้ประชาชน ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับชุมชนของตน และการเข้ามามีการบริหารกิจการสาธารณะต่างๆ ภายในชุมชนด้วยตนเองอีกทั้งยังช่วยปกป้องเสรีภาพของบุคคล โดยการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกันระหว่างรัฐบาลส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่ในด้านการจัดการการท่องเที่ยวแตกต่างกันไปตามสภาพพื้นที่และศักยภาพของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เดิมภารกิจด้านการจัดการและส่งเสริมการท่องเที่ยวไม่ได้ระบุแน่ชัดในกฎหมายให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยึดถือปฏิบัติ แต่หลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้มีการแก้ไขกฎหมายให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ตามกฎหมายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ชัดเจนขึ้น (เทิดชาย ช่วยบำรุง. 2552, 75-76) ในการเสริมสร้างศักยภาพการท่องเที่ยวไทยสู่ความยั่งยืน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นองค์กรภาครัฐที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด ทำให้

ท้องถิ่นรู้จักและเข้าใจบริบทพื้นที่เป็นอย่างดีจึงสามารถกำหนดทิศทางและแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

เพราะฉะนั้น ในปี 2564 นักท่องเที่ยวต่างชาติน่าจะเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยได้ในไตรมาสที่ 3 หรือช่วงครึ่งหลังของปีไปแล้ว จึงคาดหวังว่ารายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยรวมในปี 2564 จะสามารถสะสมได้ราว 1.2 ล้านล้านบาท แบ่งเป็นรายได้จากตลาดในประเทศประมาณ 7 แสนล้านบาท และรายได้จากตลาดต่างประเทศประมาณ 5 แสนล้านบาท จากนักท่องเที่ยวอย่างน้อย 10 ล้านคนหรือเหลือเกือบ 1 ใน 4 ของปี 2562 (Sirrom Techasriamornrat, 2564) ดังนั้น ในบทความวิชาการนี้ ผู้เขียนจึงสนใจศึกษาในเรื่ององค์ประกอบส่วนท้องถิ่นกับทางรอดการท่องเที่ยวไทยในสถานการณ์วิกฤติ COVID-19 กรณีศึกษา : ภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา บทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมากโดยเฉพาะการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถกำหนดกรอบในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน และความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง ซึ่งส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาท อำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวาง โดยมีเพียงจะมีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังคงขยายบทบาท หน้าที่ออกไปรวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต การจัดการศึกษา การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และการดูแลรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นด้วย และเปิดให้ประชาคมท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารและการตรวจสอบการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น

จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดในภาคใต้ตอนบนของประเทศไทย มีลักษณะเป็นหมู่เกาะ วางตัวในแนวจากทิศเหนือไปทิศใต้ พื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 70 เป็นภูเขา มียอดเขาที่สูงที่สุด คือ ยอดเขาไม้เท้าสิบสอง สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 529 เมตร และประมาณร้อยละ 30 เป็นพื้นที่ราบอยู่ตอนกลางและตะวันออกของเกาะพื้นที่ชายฝั่งด้านตะวันออกเป็นดินเลนและป่าชายเลน ส่วนชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกเป็นภูเขา และหาดทรายที่สวยงาม มีลักษณะภูมิอากาศแบบเขตศูนย์สูตร อยู่ในเขตอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ มีอากาศร้อนชื้นตลอดปี มี 2 ฤดู ประกอบด้วย ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือน เมษายน ถึง เดือนพฤศจิกายน ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือน ธันวาคม ถึง เดือนมีนาคม จังหวัดภูเก็ต แบ่งการบริหารราชการส่วนภูมิภาคออกเป็น 3 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอกะทู้ อำเภอถลาง มีตำบล 17 ตำบล 95 หมู่บ้าน 58 ชุมชน การบริหาร

ราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลตำบล 9 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลนคร 1 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 6 แห่ง

จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีสภาพเศรษฐกิจดี มีศักยภาพและมีความพร้อมทางด้านการค้าและการลงทุน เนื่องจากมีปัจจัยพื้นฐานที่ได้เปรียบจังหวัดอื่นอยู่หลายประการ ได้แก่ (1) ด้านแรงงาน ปัจจุบันจังหวัดภูเก็ตมีแรงงานจำนวนมากทั้งที่เป็นแรงงานจากจังหวัดอื่นที่อพยพเข้ามาในจังหวัดและแรงงานต่างด้าว ซึ่งมีเพียงพอสำหรับการลงทุน (2) ด้านแหล่งเงินทุน จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีสภาพคล่องตัวทางด้านการเงินสูง และหาเงินลงทุนได้ไม่ยาก เนื่องจากปัจจุบันมีสาขาธนาคารพาณิชย์อยู่ในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 128 สำนักงาน (3) ด้านการคมนาคม จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีเครือข่ายคมนาคมที่สมบูรณ์แบบ มีสนามบินนานาชาติที่สามารถรองรับผู้โดยสารได้ปีละไม่ต่ำกว่า 12 ล้านคน เชื่อมโยงไปยังจุดสำคัญทั้งในประเทศและต่างประเทศ (4) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เป็นจังหวัดที่มีการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อาทิ ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ที่มีกำลังผลิตเพียงพอและมีการให้บริการครอบคลุมทุกอำเภอ (5) ด้านการบริการ จังหวัดภูเก็ตมีโรงแรมและสถานที่พักจำนวนมาก จากปัจจัยดังกล่าวเอื้ออำนวยต่อภาคการค้าและการลงทุนในจังหวัดภูเก็ต โดยพิจารณาในแต่ละภาคดังนี้

1. ภาคการค้า

1.1 การค้าในจังหวัด ภาวะการค้าโดยทั่วไปในจังหวัดภูเก็ต ได้รับแรงกระตุ้นและมีเม็ดเงินจากการใช้จ่ายของภาคการท่องเที่ยว เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยว ในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้า ท่องเที่ยวในจังหวัดเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ ทำให้จังหวัดภูเก็ตมีกำลังซื้อที่สูงมาก จึงส่งผลให้ภาคการค้าเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภคขยายตัวตามไปด้วยโดยจะเห็นได้จากจำนวนห้างสรรพสินค้า และศูนย์กลางทางการค้าขนาดใหญ่มาตั้งสาขาในภูเก็ต เพื่อรองรับอัตรากำลังซื้ออย่างต่อเนื่องเป็นลำดับ

1.2 การค้าระหว่างประเทศของจังหวัดภูเก็ตที่ผ่านด่านศุลกากรภูเก็ต และด่านศุลกากรท่าอากาศยานภูเก็ต ในช่วงปี 2557 ขยายตัว โดยมูลค่าการค้า มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 10,130.37 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.24 แยกเป็นมูลค่าการส่งออก 7,744.07 ล้านบาท (ลดลงร้อยละ 5.06) และมูลค่าการนำเข้า 2,386.30 ล้านบาท (เพิ่มขึ้นร้อยละ 44.09) โดยสินค้าส่งออก 3 อันดับแรกในช่วงปี 2557 ได้แก่ ยางพาราและผลิตภัณฑ์ มูลค่าการส่งออก 5,148.81 ล้านบาท (ตลาดส่งออก ได้แก่ จีน ,สหรัฐอเมริกา ,เกาหลี และรัสเซีย) สัตว์น้ำทะเลมีชีวิตสำหรับทำพันธุ์มูลค่า 1,103.45 ล้านบาท (ตลาดส่งออกได้แก่ จีน ,ญี่ปุ่น ฮองกง ,ไต้หวัน และสิงคโปร์) และเรือและอุปกรณ์ มูลค่าการส่งออก 979.05 ล้านบาท (ตลาดส่งออกได้แก่ มาเลเซีย)

2. ภาคการลงทุน

2.1 การลงทุนประกอบธุรกิจนิติบุคคล จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีการจดทะเบียนนิติบุคคลสูงสุดเป็นอันดับหนึ่งของภาคใต้และติด 1 ใน 10 อันดับของประเทศ โดยการลงทุนประกอบธุรกิจนิติบุคคลในจังหวัด ภูเก็ต

ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนรายย่อย เงินลงทุนอยู่ในระดับ 2-10 ล้านบาท ธุรกิจที่มีการจดทะเบียนมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ประมาณร้อยละ 35 ธุรกิจด้านการท่องเที่ยว (โรงแรม ร้านอาหารและธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว) ร้อยละ 30 ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ร้อยละ 12 ธุรกิจค้าส่งค้าปลีก ร้อยละ 10 และ ธุรกิจเกี่ยวกับการคมนาคมและการขนส่งร้อยละ 5 โดยการจดทะเบียนลงทุนจะเป็นในรูปแบบบริษัทประมาณร้อยละ 80 ในขณะที่ร้อยละ 20 เป็นการจัดตั้งห้างหุ้นส่วน ซึ่งการจดทะเบียนนิติบุคคลในธุรกิจขนาดใหญ่ อาทิ โรงแรม อสังหาริมทรัพย์และการขนส่งทางทะเล ส่วนใหญ่เป็นการร่วมลงทุนระหว่างไทยกับต่างชาติ ส่วนธุรกิจตัวแทน การท่องเที่ยวและผู้จัดนำเที่ยว (ให้คำแนะนำ /วางแผนการท่องเที่ยว/จัดหาที่พัก) ถือเป็นธุรกิจที่มีอัตราการเจริญ อย่งอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา เป็นธุรกิจที่นักลงทุนให้ความเชื่อมั่นเนื่องจากเป็นธุรกิจที่เชื่อมโยงกับ ธุรกิจ โรงแรม และร้านอาหาร/ภัตตาคาร เป็นต้น

2.2 การลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์ในจังหวัดภูเก็ต ธุรกิจด้านอสังหาริมทรัพย์ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตเติบโตอย่างต่อเนื่องตลอด 5-10 ปีที่ผ่านมา ตามภาวะการขยายตัวของการท่องเที่ยว เนื่องจากทิศทางการขยายตัวของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ขึ้นอยู่กับความต้องการเป็นตัวขับเคลื่อน เมื่อการท่องเที่ยวเจริญเติบโตส่งผลทำให้ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเจริญเติบโตตามไปด้วย ดังนั้นโอกาสทางการค้าและการลงทุนของจังหวัดภูเก็ตกับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

1) โอกาสของธุรกิจภาคการท่องเที่ยวและสุขภาพของจังหวัดภูเก็ต มีโอกาสสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวอาเซียนที่เดินทางเข้ามานับว่ามีจุดแข็ง ที่โดดเด่นในด้านความหลากหลาย และความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว รวมถึง ความเป็นมิตรไมตรีและยินดีให้บริการ (Service Mind) ที่สร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติค่อนข้างมาก นอกจากนี้ บริการด้านสุขภาพทั้งสาขาบริการทางการแพทย์ และบริการสุขภาพอื่น ๆ เช่น นวดแผนไทย สปา การดูแลและบริการด้านความงาม ก็ได้รับการยอมรับในระดับสากล อีกทั้งค่าบริการก็ไม่สูงนักเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งในอาเซียนอย่างเช่น สิงคโปร์

2) โอกาสของนักธุรกิจ SME ในการขยายพันธมิตรทางธุรกิจกับต่างชาติ ธุรกิจ SMEs ไทยซึ่งส่วนใหญ่มีข้อจำกัดด้านเงินทุนและให้บริการที่ครบวงจร อาจได้รับประโยชน์จากการเปิดเสรีในแง่ของการร่วมมือทางธุรกิจกับพันธมิตรต่างชาติที่มีความพร้อมในปัจจุบันดังกล่าว ซึ่งจะช่วยเสริมศักยภาพการให้บริการและเพิ่มโอกาสการขยายกลุ่มลูกค้าตามมาได้

3) โอกาสจากการเป็นภูเก็ตนครแห่งไมซ์ (MICE) โดยการยกระดับภูเก็ตเป็นเมืองหลวงแห่งการท่องเที่ยวในอาเซียนในการเป็นศูนย์กลางทางการจัดประชุมสัมมนาและการแสดงสินค้า เพราะภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว ธุรกิจ การค้า การลงทุน ของภาคใต้ ตลอดจนมีความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และระบบสาธารณูปโภค อาทิ โรงแรม ศูนย์ประชุม ภัตตาคาร และอุตสาหกรรม ด้านการบริการที่มีความเป็นมืออาชีพ

ที่ยังเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลก ที่เอื้ออำนวยในการรับรองผู้เดินทางกลุ่มไมซ์จากทั้งในและต่างประเทศ

จังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงในระดับโลก มีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวมากมายหลายประเภท ทั้งบนเกาะภูเก็ตซึ่งมีจุดขายหลัก คือชายหาดและกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมบันเทิง นันทนาการและกีฬาทางน้ำ และการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับเกาะบริวารโดยรอบและเกาะในจังหวัดใกล้เคียง สามารถจำแนกแหล่งท่องเที่ยวได้ดังนี้

1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ แบ่งเป็น

(1) แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด จังหวัดภูเก็ตมีชายหาดอยู่หลายแห่งซึ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศจำนวนมากในแต่ละปี ส่วนใหญ่อยู่ทางฝั่งตะวันตกของเกาะ ชายหาดที่สำคัญ ได้แก่

- หาดป่าตอง หาดกะตะ หาดกะรน เป็นหาดทรายขาว มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่คึกคักตลอดทั้งวันทั้งกิจกรรมชายหาด กิจกรรมกีฬาทางน้ำ กิจกรรมบันเทิงและนันทนาการรูปแบบต่างๆ

- หาดสุรินทร์ หาดกมลา หากกะหลิม หาดในหาน หาดราไวย์เป็นชายหาดทรายที่ไม่ยาวนัก มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่คึกคักน้อยกว่า 3 หาดแรก

- ชายหาดอ่าวบางเทา หาดลาอัน เป็นชายหาดที่เงียบสงบและเป็นที่ตั้งของโรงแรมที่พักและบ้านพักตากอากาศรองรับกลุ่มผู้มีรายได้สูง

- ชายหาดที่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติสิรินาถ ได้แก่ หากทรายแก้ว หาดไม้ขาว หาดในยาง

- หาดในทอน เป็นชายหาดที่ค่อนข้างเงียบสงบ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึงกุมภาพันธ์จะมีเต่าทะเลขึ้นมาวางไข่ เริ่มมีการก่อสร้างโรงแรมที่พักและบ้านพักตากอากาศรองรับกลุ่มผู้มีรายได้สูง

- อ่าวต่างๆ ทางฝั่งตะวันออก มีทิวทัศน์ที่สวยงามแต่ไม่เหมาะในการลงเล่นน้ำ จึงเป็นที่ตั้งของท่าเรือไปเกาะต่างๆ และมารีน่า ได้แก่ อ่าวปอ อ่าวสะป้า อ่าวภูเก็ต อ่าวมะขาว และอ่าวฉลอง

(2) แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ สถานีพัฒนาการส่งเสริมอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาพระแทว มีสิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่ น้ำตกโตนไทร น้ำตกบางแป และต้นปาล์มหลังขาว ศูนย์ศึกษาธรรมชาติท่าฉัตรไชย มีเส้นทางศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน ระยะทาง 800 เมตร ตั้งอยู่ในอำเภอถลาง

(3) แหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ จังหวัดภูเก็ตมีเกาะบริวารทั้งหมด 39 เกาะ ส่วนใหญ่อยู่ทางตะวันออกและทางตอนใต้ของเกาะภูเก็ต เกาะที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่

- เกาะราชาใหญ่ เกาะราชาน้อย เกาะเฮ เกาะโหลน เกาะบอน เกาะแก้ว เกาะไม้ท่อน ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของเกาะภูเก็ต เหมาะสำหรับการพักผ่อนชายหาด ดำน้ำดูปะการัง เกาะที่มีที่พักให้บริการบนเกาะ ได้แก่ เกาะราชาใหญ่ เกาะเฮ เกาะโหลน เกาะไม้ท่อน (รีสอร์ทส่วนตัว)

- เกาะตะเภาใหญ่ ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะภูเก็ตบริเวณอ่าวภูเก็ต มีสิ่งที่น่าสนใจคือ นกเงือก และมีที่พักแรมบริการบนเกาะ

- เกาะรังใหญ่ เกาะมะพร้าว เกาะไข่นอก ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเกาะภูเก็ตบริเวณอ่าวสะปา เหมาะสำหรับการพักผ่อนชายหาดและเล่นน้ำ

- เกาะนาคาน้อย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเกาะภูเก็ต ใกล้กับอ่าวปอ มีฟาร์มหอยมุก และการสาธิตการเลี้ยงหอยมุกให้นักท่องเที่ยวชม มีร้านอาหารทะเลบริการ แต่ไม่มีที่พักแรม

- จุดชมทิวทัศน์ ได้แก่ จุดชมทิวทัศน์แหลมพรหมเทพ หาดกะตะ-กะรน เขารัง เขาขาด

2) แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ซึ่งกระจายอยู่บนเกาะภูเก็ตตอนในของเกาะ โดยแบ่งตามเขตอำเภอ ดังนี้

(1) ในอำเภอเมืองภูเก็ต ที่สำคัญได้แก่ ตัวเมืองภูเก็ต (มีวิถีชีวิตที่น่าสนใจและอาคารศิลปะแบบชิโนโปรตุกีสอยู่หลายแห่ง) เช่น พิพิธภัณฑสถานภูเก็ต ไทหัว ศาลากลางจังหวัดภูเก็ต ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขหลังเก่า วัดฉลอง ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี

(2) ในอำเภอดงใหญ่ ได้แก่ อนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรีและท้าวศรีสุนทร พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติถลาง วัดพระทอง วัดพระนางสร้าง บ้านพระยาราชวิชัยสงคราม (เมืองถลางเก่า)

(3) ในอำเภอกะทู้ ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานเหมืองแร่ ศูนย์อนุรักษ์มรดกท้องถิ่นกะทู้

3) แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นในจังหวัดภูเก็ตมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งในรูปของสถานบันเทิง การแสดงโชว์ต่างๆ สวนสาธารณะลักษณะพิเศษ พิพิธภัณฑสถานเฉพาะทาง สวนสัตว์ และสวนสนุก เช่น ภูเก็ตแฟนตาซี ฟาร์มจระเข้และสวนเสือภูเก็ต สวนผีเสื้อและอควาเรียมภูเก็ต พิพิธภัณฑสถานเปลือกหอย ไดโนปาร์ค สถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำ หมู่บ้านไทยและสวนกล้วยไม้ภูเก็ต

4) แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมและความสนใจพิเศษ มีหลายประเภทที่เป็นจุดขายทางการท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬา เช่น สนามกอล์ฟ สนามขี่ม้า แหล่งตกปลา เคเบิลสกีจัมพ์ แหล่งดำน้ำบริเวณใกล้เคียงมีทั้งกิจกรรมดำน้ำตื้นและดำน้ำลึก แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

จากข้อมูลข้างต้นที่ผู้เขียนได้สรุปจากร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. 2560 – 2563) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต (องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต, 2560) สรุปได้ว่า จังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงในระดับโลก มีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวมากมายหลายประเภท ทั้งบนเกาะภูเก็ตซึ่งมีจุดขายหลัก คือชายหาดและกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมบันเทิง นันทนาการ และกีฬาทางน้ำ และการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับเกาะบริวารโดยรอบและเกาะในจังหวัดใกล้เคียง นอกจากนี้ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมก็เป็นที่น่าสนใจของนานาชาติเพราะว่าจังหวัดภูเก็ตในอดีตเจ้าถิ่นเดิม ได้แก่ เงาะซาไก

และชาวน้ำ (ชาวเล หรือ ชาวไทยใหม่) ต่อมาได้มีชาวอินเดีย ชาวไทย และชาวจีน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวจีนฮกเกี้ยนอพยพเข้ามา ก็ได้นำเอาวัฒนธรรมของชาติต่างๆ มาปรับปรุงและดัดแปลง จนกระทั่งกลายเป็นเอกลักษณ์ของชาวภูเก็ตสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

2. โมเดลภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ (SANDBOX)

รัฐบาลได้กำหนดโมเดลใหม่ในการเปิดประเทศที่ชัดเจนว่า ในวันที่ 1 ตุลาคม 2564 ซึ่งจะเป็นการเปิดประเทศให้ต่างชาติเดินทางมายังประเทศไทยได้แบบเสรี แบบไม่ต้องกักตัวแต่อย่างใด เพราะรัฐบาลได้ประเมินแล้วเชื่อว่าในไตรมาส 4 ในช่วงเดือน (ตุลาคม-ธันวาคม 2564) ปีนี้ น่าจะมีชาวต่างชาติที่สนใจจะมายังประเทศไทยในช่วงนั้นคงเป็นผู้ที่ได้รับการฉีดวัคซีนต้านไวรัสโควิด-19 จำนวนที่สูงมากพอ แต่จากผลกระทบของการระบาดโควิด-19 ที่ภาคการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบตั้งแต่รอบแรก ตั้งแต่ช่วงต้นปี 2563 จนถึงปัจจุบันผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว มองว่าถ้าหากต้องให้รอจนกว่าจะถึงเดือนตุลาคม ซึ่งใช้เวลาอีก 6-7 เดือนนั้น ธุรกิจการท่องเที่ยวของประเทศคงอยู่ลำบาก เพราะในช่วงระยะก่อนถึงเดือนที่จะเปิดประเทศได้ ยังไม่เห็นว่ามียุโรปจะเข้ามาสนับสนุนบรรยากาศการท่องเที่ยวในประเทศให้ฟื้นตัวขึ้นได้บ้าง

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา นำโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) จึงได้จัดทำโมเดลรับต่างชาติในหลายรูปแบบ ททยอยเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศก่อน อาทิ แอเรียควอร์รันทีน วิลล่าควอร์รันทีน และแซนด์บ็อกซ์ โดยเฉพาะ “แซนด์บ็อกซ์” ที่เป็นโมเดลใหม่ในขณะนี้ ซึ่งจะเป็นการจับคู่ประเทศท่องเที่ยวระหว่างกัน หรือแตรเวลบับเบิล (Travel Bubble) โดยการจับคู่เที่ยวระหว่างกันนั้น จะเป็นรูปแบบระหว่างเมืองต่อเมือง ต้องเลือกเมืองที่มีผู้ได้รับการฉีดวัคซีนต้านไวรัสเป็นสัดส่วนใหญ่ของพลเมืองรวมในจังหวัดนั้น ๆ เรียกว่า เป็นเมืองที่มีความปลอดภัยสูงและมีความเสี่ยงต่ำ รวมถึงการเลือกจังหวัดหรือพื้นที่ในการรองรับต่างชาติเหล่านี้ จะต้องสัมพันธ์กับจำนวนวัคซีนที่ประชากรในพื้นที่นั้นๆ ได้รับประเมินเบื้องต้น มีความเป็นไปได้สูง ที่จะเริ่มโมเดลนี้กับตลาดนักท่องเที่ยวจีนก่อน เพราะมีความต้องการ (ดีมานด์) เข้ามาเที่ยวไทย ในจำนวนที่สูงอย่างต่อเนื่องโดยกระทรวงการท่องเที่ยว ฯ จะนำโมเดลแซนด์บ็อกซ์ หลักในข้อปฏิบัติของแซนด์บ็อกซ์ในการเปิดให้ต่างชาติเข้ามาคือ จะไม่มีการกักตัวแล้ว ไม่ว่าจะกี่วันก็ตามแต่ โดยจะอนุญาตให้สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ในจังหวัดที่พื้นที่ที่กำหนดให้รองรับไว้ แต่จะไม่อนุญาตให้เดินทางออกนอกพื้นที่หรือจังหวัดดังกล่าว เพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงในการกระจายเชื้อไวรัสที่อาจเกิดขึ้นโดยกระทรวงการท่องเที่ยว ฯ คาดหวังว่าจะเริ่มใช้โมเดลแซนด์บ็อกซ์ได้ในเดือนกรกฎาคมนี้ นำร่อง จ.ภูเก็ต ก่อน (มติชนออนไลน์, 2564)

ตามที่ภาครัฐและเอกชนมองว่าด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตถึงมาตรการในการฟื้นฟูจังหวัดภูเก็ตหลังจากที่เจอวิกฤติมานานนับปี โดยเฉพาะการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติซึ่งรัฐบาลพร้อมสนับสนุนในการให้

ภูเก็ตเป็นต้นแบบ เพื่อจะได้นำไปใช้ในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป เพราะการท่องเที่ยวเป็นส่วนสำคัญในการสร้างรายได้ของจังหวัด ซึ่งก่อนหน้านี้อาเภอชนภูเก็ตได้ประกาศยุทธศาสตร์ Phuket first October คือ การเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติในวันที่ 1 ตุลาคมนี้ โดยไม่ต้องกักตัว และล่าสุดจากการประชุมร่วมกับ ศบค.ชุดเล็ก และ ททท.ซึ่งเสนอยุทธศาสตร์ Phuket Tourism Sandbox โดยมีโจทย์หลัก คือ ประชากรในจังหวัดภูเก็ตจะต้องได้รับวัคซีนอย่างน้อย 70% และต่างชาติที่เดินทางเข้ามาไม่ต้องกักตัว พร้อมทั้งต้องสื่อสารให้ตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศได้รับทราบโดยเร็ว เพราะจากการประชุมร่วมกับทัวโรเปอเรเตอร์ของยุโรปได้ระบุว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติจะเข้ามาอีกต่อเมื่อไม่มีการกักตัว หรือควอรันทีน และจากการสำรวจยังพบว่า 48% ของนักท่องเที่ยวสแกนดิเนเวียต้องการมาภูเก็ต รองลงมาเป็น กระบี่ เขาหลัก เกาะสมุย เกาะพะงัน และเกาะเต่า จ.สุราษฎร์ธานี โดยกว่าครึ่งต้องการมาเที่ยวชายหาด และประเด็นสำคัญ คือ 68% จะไม่มาหากมีการกักตัวไม่ว่าจะกี่วันก็ตามและมีประมาณ 26% ที่ยินยอมกักตัว 10-14 วัน (กรุงเทพธุรกิจ,2564) จะเห็นได้ว่ารัฐบาลได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการเปิดประเทศเพื่อรับนักท่องเที่ยวเข้ามาในประเทศและมองว่าจังหวัดภูเก็ตควรจะเป็นจังหวัดนำร่อง ดังนั้น หน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจะมีมาตรการอย่างไรในการเตรียมความในแต่ละระยะตามแผนการเปิดประเทศ 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เริ่ม 1 เมษายน 2564 โดย ลดวันกักตัวนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศที่มีใบรับรองฉีดวัคซีน ไปจังหวัดนำร่อง ประกอบด้วย จังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา จังหวัดเชียงใหม่ และ พัทยา ให้กักตัว 7 วัน จากปกติ 14 วัน

ระยะที่ 2 เริ่ม 1 กรกฎาคม 2564 นักท่องเที่ยวที่ได้รับวัคซีนครบโดสแล้ว เดินทางมาจังหวัดภูเก็ตโดยไม่ต้องกักตัว ยกเว้นไปพื้นที่อื่นต้องกักตัว 7 วัน

ระยะที่ 3 เริ่ม 1 ตุลาคม 2564 นักท่องเที่ยวต่างชาติไม่ต้องกักตัวในจังหวัดนำร่องหากมีหลักฐานรับรองการฉีดวัคซีน

ระยะที่ 4 เริ่ม 1 มกราคม 2565 นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาในประเทศไทย ไม่ต้องกักตัว หากมีหลักฐานรับรองการฉีดวัคซีน

จากแผนการท่องเที่ยวในสถานการณ์วิกฤติของการแพร่เชื้อ โควิด-19 ทั้ง 4 ระยะ ก็จะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับคนในประเทศ และในระยะที่ 2 ซึ่ง จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดแรกที่จะมีนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต แต่ในปัจจุบันสถานการณ์ยังไม่คลี่คลายลงในหลาย ๆ ประเทศ การเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ทางจังหวัดจะต้องมีมาตรการ การรับมือ และมีมาตรการรองรับนักท่องเที่ยวเหล่านั้นอย่างมืออาชีพ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับต่างชาติที่จะเดินทางมายังจังหวัดภูเก็ต

การเตรียมความพร้อมในการรับมือกับการเปิดจังหวัดรับนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตจะต้องมีมาตรการในการรับมือและเตรียมความพร้อมการต้อนรับนักท่องเที่ยว หลังจากบรรยายการท่องเที่ยวซบเซามาเป็นแรมปี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการพัฒนาการท่องเที่ยวของท้องถิ่นในสถานการณ์ที่ไม่ปกตินี้ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการอยู่ 5 ด้าน (เทิดชาย ช่วยบำรุง. 2552, 84-85) ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. สำรวจ ค้นหาสถานที่และข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยการหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ของคน ชุมชน รวบรวมข้อมูล เส้นทาง ประวัติ และความสำคัญของสถานที่ เพื่อเป็นข้อมูลในการประชาสัมพันธ์ และหากแหล่งเดิมกำลังทรุดโทรมก็ซ่อมแซมให้คงเดิม

2. ร่วมกันวางแผนพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว สร้างจิตสำนึกร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผนวกแผนดังกล่าวเข้ากับแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้แผนพัฒนาในแต่ละสาขาของการพัฒนามีความเชื่อมโยงกัน และสนับสนุนการจัดการการท่องเที่ยว

3. จัดให้มีการดูแลสุขภาพความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว วางระบบในการดูแลสุขภาพความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินและสุขอนามัยของที่พัก อาหารและเครื่องดื่ม โดยการประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่และถือปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

4. การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตรวจสอบบริการสาธารณะที่มีอยู่ว่าต้องสร้างใหม่ ปรับปรุง หรือเพิ่มบริการสาธารณะใหม่ในชุมชน ทั้งระบบไฟฟ้าประปา โทรศัพท์ การจัดเก็บหรือกำจัดขยะ การจัดเก็บผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น ค่าธรรมเนียมการเข้าชม การจัดทำของที่ระลึกโดยชุมชน การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เช่น มัคคุเทศก์นำเที่ยวในท้องถิ่น บริการที่พักอาศัยแก่นักท่องเที่ยว ร้านจำหน่ายสินค้า เป็นต้น

5. การจัดทำโฆษณาประชาสัมพันธ์และการตลาดการท่องเที่ยว โดยเผยแพร่ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวแก่สาธารณชนผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ นิตยสารหนังสือพิมพ์ จดหมาย แผ่นพับ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งกับการพัฒนาการท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นองค์กรภาครัฐที่ใกล้ชิดชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นองค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล องค์กรเหล่านี้รู้จักและเข้าใจพื้นที่เป็นอย่างดี จึงสามารถกำหนดทิศทางและแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นด่านหน้าในการเผชิญกับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมายังพื้นที่นั้นๆ ท้องถิ่นจึงต้องมีแผนการรองรับกับสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์สมกับภูเก็ตเป็นเมืองปลอดภัยทันสมัยด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์

สรุปและข้อเสนอแนะ

จังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงในระดับโลก มีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวมากมายหลายประเภท ทั้งบนเกาะภูเก็ตซึ่งมีจุดขายหลัก คือชายหาดและกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ โดยเฉพาะกิจกรรมบันเทิง นันทนาการและกีฬาทางน้ำ และการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับเกาะบริวารโดยรอบและเกาะในจังหวัดใกล้เคียง ในการฟื้นฟูจังหวัดภูเก็ตหลังจากที่เจอวิกฤติ โควิด-19 ทำให้การท่องเที่ยวซบเซามานานนับปี ภาครัฐจึงตระหนักถึงเรื่องนี้จึงมีแผนการกระตุ้นการท่องเที่ยว โดยเฉพาะการเปิดรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติซึ่งรัฐบาลพร้อมสนับสนุนในการให้ภูเก็ตเป็นต้นแบบ เพื่อจะได้นำไปใช้ในพื้นที่อื่นๆ ต่อไป ดังนั้น หน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัด ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดจะมีมาตรการอย่างไร ในการเตรียมความพร้อมในวันที่ 1 กรกฎาคม 2564 นักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตจะต้องได้รับวัคซีนครบโดสแล้ว จึงจะเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตได้ โดยไม่ต้องกักตัว

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดภูเก็ตจะต้องมีมาตรการในการรับมือและเตรียมความพร้อม การต้อนรับนักท่องเที่ยวหลังจากบรรยายการท่องเที่ยวซบเซามาเป็นแรมปี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการพัฒนาการท่องเที่ยวของท้องถิ่นในสถานการณ์ที่ไม่ปกตินี้ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการอยู่ 5 ด้าน คือ สืบสวน ค้นหาสถานที่และข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยว ร่วมกันวางแผนพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว จัดให้มีการดูแลรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว และการจัดทำโฆษณาประชาสัมพันธ์และการตลาดการท่องเที่ยว ทั้งหมดนี้ก็เพื่อการเตรียมการต้อนรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมายังประเทศไทย

References

- กรุงเทพธุรกิจ. **เวทีประชุมภูเก็ต ชงแนวคิด ‘Phuket Tourism Sandbox’ เลื่อนรับ นทท. ต่างชาติไม่กักตัว 1 ก.ค.** 64. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/928397> [25 เมษายน 2564].
- ชูเกียรติ บุญมี. (2560). **แผนพัฒนาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเทศบาลตำบลบางบาล (3 ปี) พ.ศ.2560 – 2562 อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.** สำนักงานเทศบาลตำบลบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.
- เทิดชาย ช่วยบำรุง. **บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง.** กรุงเทพมหานคร :สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา, 2552
- โพสต์ทูเดย์. **โควิด-19 กระทบแผนการท่องเที่ยวส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปี.** [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : <https://www.posttoday.com/economy/news/641770> [25 เมษายน 2564].

มติชนออนไลน์. ผุด “Sandbox” โมเดลเที่ยวไทย-ไร้กักตัว. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : https://www.matichon.co.th/economy/news_2622625 [25 เมษายน 2564].

องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต. ร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ.2560 –2563). [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : <http://www.phuketcity.org/development.php> [25 เมษายน 2564].

SCB ไทยพาณิชย์. ประเทศไทยหลังโควิด-19 ตอนที่ 1: ผลกระทบเศรษฐกิจและตลาดแรงงานไทย. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : <https://www.scb.co.th/th/personal-banking/stories/business-maker/thailand-after-covid-ep1.html> [25 เมษายน 2564].

Sirarom Techasriamornrat. ‘ท่องเที่ยวจะไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป’ คุยเรื่องท่องเที่ยวไทยในโลกหลังโควิดกับ ผู้ว่า ททท. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : <https://workpointtoday.com/tat-interview-tourism-future/> [25 เมษายน 2564].